

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.
Társzerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény. Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fl.

Feltámadás.

Az élet valóságában a feltámadás egy olyan törvény, mely alól a természet nem tűr meg kivételt.

Feltámadásra vár minden, a mi a létrendben helyet foglal. A csira a föld méhében, a szikra a tűz hevében, a levél a fa rügyében, a virág a bimbó hímportában, a csillag a nap fényében, a világosság az éj sötétségében, a lepke a hernyó bársonyos mezében: átalakulásra s az átalakult állapotban létfolytatásra készülnek.

A feltámadás a természet törvénye, a mely magában véve rideg és kegyetlen, mint minden természettörvény. Átalakulni és így folytatni a létet, még nem vigasztalás és nem boldogság. Az erőteljes csira az anyaföld méhéből, mint satnya növény sarjadhat ki. A lombjától megfosztott fán korán sárguló, gyér levelekből alakulhat meg az új lombsátor, mely nem fakaszt virágot, nem ad enyhe árnyékot.

Törvény állapítja meg a feltámadást a természetfeletti rendben is. Ez a törvény már nem rideg, nem kegyetlen, hanem szelid és irgalmas, reményteljes és vigasztaló. Fel kell támadnunk új, de jobb és szebb életre. Krisztus is így tá-

madott fel. Teste átszellemült, hasonló lett a fényhez, mely világos, gyors, romlatlan és csodásan finom. Kápráztatja szemünket, megelőzi lépéseinket, ment az élet szenvedéseitől, áthatol szemmel nem látható résekben.

Csak egy ilyen új életnek van értéke, csak egy ilyen új életben lehet bizva remélni, csak egy ilyen új életnek lehet örülni. Mert mit ér a mécsvirág élete, melyet mocsárgázok oltottak ki és melyet, ha újra sarjadni kezd, ismét mocsárgázok ölnek meg? Mit ért egy olyan élet, melyet szenvedély és bűn pusztított el és mit fog érni egy ilyen életnek az enyészete felett nyiló új szívilág, ha azt újra a szenvedély és a bűn rombolja szét?

Óh a krisztusi feltámadás törvénye magasztos törvény. Biztos reményt és el nem fogyó vigaszt rejt magában, melyet az emberi törvények és a természet törvényei megigérhetnek, de nem biztosíthatnak.

Fényes a haladásnak az a pályája, melyet az emberiség a krisztusi feltámadás reményével meg szokott járni. Átélnék az emberek nehéz korszakokat, sorscsapások sújtják őket, fájdalom marcangolja szívüket, szegénység, nélkülözés, nyomor út tanyát házuk tájékán, sötétség

borítja el lelkek világát, szenvedélyek, izzó indulatok perzselik fel békéjük és meglepedésük hajlékát, száguldó jég viharok tarolják le azokat a virágokat, melyeket életök boldogabb korszakaiban gondos kezek ültettek el szivők földjén: de ime, az életnek ezen árnyai mögött úgy emelkedik az ég peremére a keresztény feltámadás reménye, mint a nap, mely az Alpesek csúcsai felett száll égboltozatos trónjára.

Átélnék nehéz, szomorú korszakokat a nemzetek is. S a melyek a feltámadásban hisznek, új, de jobb és szebb életre fel akarnak támadni, azok meg nem semmisülnek. Szenvednek, de a szenvedés után megdicsőülnek.

A régi világirodalmak, Egiptom, Assyria, Babylon, Görögön és Róma fényes, dicsőséges uralom után, a megpróbáltatások és megaláztatások keserves sorsára jutottak. Népiük megromlott, uralkodók elzüllöttek, állami intézményeik meghanyagottak, hadseregük ereje elsorvadt. Az erkölcstelenség és a bűn mindent behálózott, önzés, irigység, gyűlölet, szemérmetlen kéjvágy, féktelen élvezet vágy hajtotta nyomorult rabigába az embereket.

Ha ezek a népek hidat építettek volna a bűn örvénye felett, ha erős kézzel

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Husvétkor.

Szerző költeményeiből.

Megnyílt a sír... Feltámadott,
Kit megfeszített a világ,
Hogy elnémtsa Benne az
Igazság tiszta szöveget.
A szent örömhír szárnyra kel,
Átszáll hegyen és völgyeken:
Feltámadott a Messiás,
Üresen áll a sírverem.

A jó hívő magába száll,
S bámulva hallja a csodát,
Kinos levertség fogja el
A főpapoknak táborát;
Ők is tudják, hogy végbe ment
A megváltásnak nagy mive,
De hogyha ezt bevallanák,
Maguknak veszni kellene.

Tele torokkal hirdetik,
Hogy Krisztus fel nem támadott,

(Ki látta, hogy már visszajött
A sírből egy vagy más halott?)
Hogy míg az őrség tagjait
Egy csendes álom elnyomá,
Vitték el orvul, titkosan
Testét a sírből máshová.

De hasztalan minden szavuk...
Az Üdvözítő megjelen...
Feltámadott a Messiás,
Hangzik hegyen és bérceken;
Hiába tettek rá követ,
Hiába mellé öröket,
A mint előre írva állt:
Dicsőn legyőzte a halált.

* * *
Glória hangja
Halszik az égből
Szent az Úristen,
Hangzik itt lenn,
Hő ima száll el
A hívek ajkán,
Törve a gázság,
Nyomva az ármány.

Hasztalanul lett
Sírba temetve,

Dárda tövével
Teste sebezve,
Hasztalanul jött
Sírja fölé kő:
Él az egeknek
Szent Fia, él Ő.

Tisztul a légkör,
Ifjul az ősz föld.
Még a vidék is
Ünnepi fényt ölt;
Tenger, öböl, sík
És hegyek orma
Mind egyaránt mond
Alleluját ma.

Gyuljon öröme
Bús szívetek hát,
Meg van örökre
Törve a rabság,
S a Fa ma fénye
Égi hitünknek,
Melyet a Bárány
Vállai vittek.

* * *
Ember, ember, érted lett Ő,
Csak te érted áldozat,
Érted függöt a Kereszten

ragadták volna meg azokat a szálakat, melyek egy jobb és szebb élet törekvéseikhez fűzik az embereket, megújultak volna dicsőségre s régi nagyságukhoz visszatérve, új évezredekben át folytathatták volna világhivatásuk szolgálatát.

Ezen világbirodalmak romlottságánál semmivel sem volt kisebb Franciaország korrupciója a 18-ik század folyamán és a nagy forradalom idején. Ott is a társadalmi osztályok züllöttsége hitetetlen mérveket öltött, ott is az állami hatalom tekintélye teljesen megingott, ott is a forradalom rémuralma vetekedett a Nérók ée Diokletianok vérszomjával, az udvar romlottsága a cézári környezett orgiáival. Párisban is eladó volt minden, mint hajdan Rómában, Páris is úgy mértelkezte meg az egész országot, mint egykor Róma a hatalma alá tartozó világbirodalmat.

A romlottságnak ez a tátonyó örvénye Franciaországot még sem nyelte el, mert a nép észre tért, kilábolt a bűn fertőjéből, visszaálltván az erkölcs uralmát jobb és szebb életet kezdett élni. Egy szóval, feltámadt s a feltámadás által megdicsőült.

Az isteni gondviselés gyógyíthatóvá tette az embereket, egyeseket épp úgy, mint nemzeteket. De ez a gyógyulás mindig behantolt sir felett megy végbe. A míg a bűnt el nem földeltük és a bűn sirja felett jobb, nemesebb életet nem kezdtünk, addig a gyógybalzsam hiába csepeg az élet vérét elfolyató sebekre.

Az az időpont pedig, melyben a szenvedő, az erkölcsileg holt embernek meg kell éreznie a feltámadás parancsoló szükségét, mindig meg van jelölve az isteni végzet könyvében. Észreveszik és felhasználják-e az emberek ezt az időpontot, vagy elmulasztják-e azt, attól függ jövőnk sorsuk. A mely nép idejekorán meglátja az alatta megnyitott sirt és a sir felett lebegő enyészetet s kilép ennek az enyészetnek rothasztó légköréből a tiszta

erkölcs életadó mezőire, az meg van mentve, annak életét a dicsőséges feltámadás ünnepe köszönti.

Feltámadás új és jobb életre, ez a keresztény ember élettörvénye, a kinek ezen törvény szerint kell igazodnia, ha élni akar és ha az életben boldog akar lenni.

A természet magasan lobogtatja a feltámadás zászlaját, melyre az isteni kegyelem rátűzi a megdicsőülés szallagát.

Ez az aranyzallagos zászló, ez a mi jelvényünk. Ez alatt győzünk a természetben és a zord halál birodalmán.

Alleluja!

Gazdasági népkönyvtárak. A katolikus körök és egyletek által létesített népkönyvtárak mellett a nép művelődésének leghathatósabb tényezői a Darányi földművelésügyi miniszter által létesített népkönyvtárak. Ezelőtt mintegy 10 évvel kezdte meg a miniszter a nyilvános könyvtárak felállítását s a kedvező tapasztalatok, melyeket ezen a téren tett, arra birták őt, hogy fokozatosan és tervszerűen fejlessze ezt a nagy fontoságú ügyet. Érdekes tünet, hogy Darányi gazdasági könyvei rohamosan megszerezték a közkeveltséget. Az országos költségvetés keretében a miniszter minden évben 150 újabb könyvtár felállítására kér fedezetet. És az is az idők új és nagy fordulatát jelenti, hogy nincs a költségvetésben ennél népszerűbb tétel, melyet pártkülönbség nélkül szívesen szavaz meg a ház. A földművelésügyi miniszter könyvtáraiért a *községek képviselőtestületeinek* kell folyamodniok. Ezt a folyamodást azonban megelőzi a képviselőtestületnek az a határozata, hogy a községben nyilvános népkönyvtárt állít fel és betartja azokat a szabályokat, melyeket a miniszter a nyilvános könyvtárak használatára vonatkozólag elrendelt és a melyek abban csúcsosodnak ki, hogy a könyvtárhasználat ingyenes és mindenki által igénybe vehető legyen, hiven kezeltessek s a község vagyoni ereje szerint időről-időre szaporíttassék. *Kérni* kell tehát a könyvtár felállítását, mert a néma gyermeknek anyja sem érti meg a szavát. Hisszük, hogy a hol a nép javával törődnek, ott a kérdést komolyan kézbe veszik s a nyilvános könyvtárért a szükséges lépéseket megteszik.

A bazini választás. A nemzetiségi eszmének ott, a hol a katolikus nép nagyobb

tömegekben lakik együtt, csak abban az esetben van talaja, ha a papság is, megfelelően szép multjáról, mely a tiszta, romlatlan hazafiság apoteozisa volt mindenkor, megfelelően nagy és magaslatos hivatásáról, a túlzók soraiba áll és az eszmének propagandát csinál. A hol azonban a papság meg nem tántorodik az ezer éves magyar haza szeretetében, a hol a papság a más ajkú nép boldogítását az államalkotó nemzettel való teljes egyetértésben igyekszik eszközölni, ott a nemzetiségi eszme nem ver gyökeret a mi jó és hűségű népünkben. Fényes példája ennek a bazini választás, a hol a néppárt zászlaját a kerület katolikus papságának hazafisága és a tót ajkú katolikus népnek papjaihoz való ragaszkodása vitte diadalra. Bátran mondhatjuk, hogy más ajkú katolikus népünk nagy tömege felett a magyar állameszméhez való ragaszkodás dolgában mindaddig nincs okunk kétségbeesni, a míg a katolikus klérus szívének érzései a magyar haza szeretetétől fognak hevülni. Pedig ezek hevülni fognak ettől a szeretettől időtlen-időnkig. De teret kell nyitni a papság hazafias érzéseinek, hogy midőn ezek a haza szolgálatában érvényesülnek, ugyanakkor az egyháznak is szolgálatot tehesse nek. Ilyen teret nyit a klérus számára a néppárt. Innét a klérus ragaszkodása a néppárthoz.

Ezek az általános szempontokon kívül még külön is van közünk a bazini választáshoz. Az ott aratott diadalban oroszlanrésze van *Bressztyenszky* Kálmánnak, Privigye népszerű képviselőjének, a ki felé mi most élénken visszhangoz a kivívott fényes győzelem éljencit.

Kereskedőink kötelességei.

A f. h. 6-án bezárult tavaszi vásár ráirányítja figyelmünket kereskedőink kötelességeire.

Nemrég egy hivatalos statisztikai kimutatás jelent meg, mely sajnálatos képét mutatja elhanyagolt külkereskedelmünknek. Rengeteg behozattal szemben kivitelünk nem képes fellendülni.

A közzéadást, a kereskedőt, sőt minden jó hazafit is, a ki nemzetének jólétét szíven viseli, kell hogy gondolkodoba ejtse ez a szomorú tény.

Ős hibája a magyarnak, hogy nem használja fel a viszonyok nyújtotta előnyt. A magyar történelem a hőstettek, a lovagias virtusok láncolata. A kereskedelemnek szerep nem jut benne. A kalmár fogalmával megbarátkozni nem tudott a magyar, az neki kedves nem volt, sőt tiszteletre sem tarthatott igényt. Igaz, hogy azon idő óta, hogy ez így volt, nagyot fordult az idő kereke,

Hát igen ügyes, igen eleven volt ez a cikkecske. Sőt azt mondom, olyan pompás népszerűsítése a hajós ismereteknek, amilyenre alig akadtam. Tüstént megértettem belőle: mi a chronometer, mi a sextans, mi a log. Hát legalább nem leszek itt a hajón egész falusi ember.

Másnap ebéd alatt a kapitány urakkal már az idő és a sebesség mérésén vitakoztam; s amikor csodálkoztak rajta, honnan tudom ezt a sok műszót és mindent, megvallottam, hogy abból az olasz folyóiratból.

Mert az a cikk igazi remekmű; névtelen írója nemcsak tengerész, hanem művész is. Vajjon ki lehet?

A harmadik kapitány (kis barna fiatal ember) csöndesen elmosolyodott magában. Aztán kiitta a borát és fölment a hidra.

Mi a manó?

Délután megcsíptem őt odafönt:

— Miért mosolygott ön, mikor ama cikk szerzőjéről beszéltem?

A kapitány elpirult egy kicsit:

— Azért mert azt a semmiséget én irtam.

De én erősen gratuláltam a derék ifjúnak. Bizony kár, hogy a log-könyvbe irogat az olyan ember, akinek így fog a penája. Beszélni fogok a miniszterrel, hogy a tengerészeti hatóságánál,

*Hogy ne érjen kárhozat;
Érted szállt a sirba, érted
Támadott fel Istened,
Hogy megmentse a haláltól
Mindörökre lelkedet*

*És te mégis, mintha játék
Volna Istened neve,
Vak dühödben, durva ajkkal
Hányszor ki kelsz ellene?
Hányszor léped át parancsát,
S az igazság mérlegét
Sáros lábbal földre tiprod,
A helyett, hogy vödenéd.*

*A gonoszság s bűn felett — mondd,
Mond csak — hányszor hányoz szemel?
S embertársaid kis hibáért
Oh de hányszor megveted;
Bűn előtted a szegénység,
Főerény a kincs, vagyon,
S megvetőleg nézed azt le
Kit a szükség terhe nyom.*

*Azt hiszed, hogy a siron túl
Már többé föl nem derül,
S a mit itt lenn elkövettél
Számadásra nem kerül?
Azt, hogy itt van a pokol s menny?*

*— Ez jólét, amaz nyomor —
Végörödben jól vigyázd meg,
Másképen gondolkodol.*

*Vesd le hát ma tenmagadról
A bűnöknek köntösét,
S öltsd magadra a szeretet
És igazság öltönyét;
Mert ha a bűn tágas útján
Még tovább is jársz vakon,
Meggáltód vet kárhozzatra
Az utolsó nagy napon.*

Orel Géza.

A vihar.

Elbeszéli: Hock János.

Harmadéve Dél-Franciaországba utaztam az Adria fiume-szicília-marseillei vonalán. Fiumében hajóraszállás előtt összevásároltam a piazza Adamichon a könyvárusnál egy csomó folyóiratot és füzetet, hogy legyen mit olvasnom útközben. Első este az ágyban elővettem az egyik olasz folyóiratot, — ha jól emlékszem, a milanói Treves-cég kiadványa volt, — hogy legyen min elaludnom. Lapozgattam benne. Egyszer magakad a szemem egy kis nautikai cikknek. Mit is olvasna az ember, mikor odakint a tenger mormol, ha nem nautikai cikket!

de az ősi felfogás maradványai még nem pusztultak el teljesen és még mindig kerékkötői a nemzeti jólétet teremteni hivatott kereskedelemnek.

Tagadhatatlan, hogy a magyar belterjes kereskedelem az utolsó évtizedek alatt nagy arányokban fejlődött, csak hogy ez még nem elég az üdvösségre. Az általános jólét gyarapodását első sorban a *kivitelről* lehet remélni, a mire elég bizonyítékot szolgáltatnak a külföldi példák. Anglia, Francia- és Németország világhatalmukat főleg kivitelüknek köszönhetik. Az illető országok művelt és köztisztviselőiben álló kereskedői nem csak hogy helyesen fogták fel hazájuk érdekét és a saját érdeküket, hanem még nagy áldozatok árán se riadtak vissza attól, hogy a gyakorlati téren előmozdítsák azt. Nem állottak meg az igazság felismerésénél, nem nyugodtak meg abban a tudatban, hogy a kereskedelem felvirágozását a világpiacon meghódításától kell várni s nem bízták a többit az államra vagy a szomszédra, hanem derekasan hozzáálltak maguk a munkához, melyet hivatásuk és a haza érdeke megkívánt tőlük.

Hogy mennyire hanyagolják el kereskedőink a külföldi piacokat, példa reá Anglia, a hová sok árucikkünk volna kivitelképes. Ezek között első helyet *gyümölcsünk*, különösen az alma foglalhatná el. Volt a múlt évben Londonban magyar kiállítás, barátokoztunk az angolokkal a Tátrában is, az angol fővárosban is, több lelkes honfitársunk, sőt egy-két angol is buzgóan csinált propagandát a magyar árucikknek. Mi használt láttuk azonban mindennek? Még annyit sem, hogy kereskedőink ügyet vetettek volna azokra a csomagolási formákra, miket az angol piacokon a gyümölcszállításnál elégedhetlenül megkövetelnek. Ennek aztán természetesen az a következménye, hogy gyümölcsünk, a melyen Anglia kapva-kapna és drágán megfizetné, csak nem kerül oda.

Egy másik példa. A néhány év óta rendezni szokott tavaszi vásárok céljai közé a kivitel emelése is tartozik. A vásárt meglátogatták külföldiek is, de nem vásároltak vagy alig vásároltak valamit. Elvezették őket a kereskedelmi múzeumba, a kereskedelmi és iparkamarába, bankettek, tósztoztak s ezzel aztán véget ért az akció. Jövő évben újból kezdik.

A művelt és hazafias kereskedőkre a kivitel emelése körül nagy feladatok várnak. Tőlük függ a nemzeti jólét megalapozása, bizonyos tekintetben rajtuk is mulik, hogy a boldogulás hazánkban oly nehéz, sokkal nehezebb, mint más országokban.

Sem a diplomata, sem a politikus, sem

vagy a révkapitányságnál gondoskodjék számára valami szép kis nyugalmas állásról.

A fiatal kapitány szerényen mosolygott:

— A kollegáimnak ne szóljon tisztelendő úr. Röstellém, ha tudnák, hogy firkálok is néha.

Melfettánál vihar kapott elő benünket. Barrit meg sem közelíthettük. Reméltük, hogy Catania felé jobb idő lesz. De az orkán nőttön-nőtt. Engemet a tengeri betegség nem bánt. A parancshidról néztem a zöld vizek zordon hegyes vidékét: a roppant hullámokat. Fecsegni is szerettem volna a kapitány urakkal. De a kapitány urak nem igen voltak jókedvűek. Harapófogóval kellett belőlük kihúzni a szót.

Éjszaka jól aludtam volna, ha nem kell minduntalan az ágy szélébe kapaszkodnom, hogy ki ne vessen a hajó ingadozása. És hallgattam, mint mérsékli a gépész a csavar forgását, mikor a hajó fara kiemelkedik a vízből. S ugyanakkor azt is észrevettem, hogy a gép lassan jár. Vajjon miért nem haladunk mi *con tutta forza*?

Reggel aztán megtudtam.

Elég jó kedvvel kapaszkodtam föl a hidra, de megdöbbentett, milyen hosszú képe van odafönt mindenkinek. Legkivált az én generális kapitányomnak.

Hát azért nem haladunk teljes erővel, mert

semmiféle közpályán működő férfi nem tartja annyira kezében hazájának anyagi sorsát, mint a kereskedő. Azért nemcsak tisztelt, de fontos is a hivatása, de csak úgy, ha annak teljesen megfelelő. Ha erre fognak törekedni kereskedőink, úgy néhány év múlva nem lesz panasz pangó kivitelünk ellen.

Tanügy.

A nagy-tapolcsányi r. k. el. iskoláról.

Irta: Hollady Jenő.

A Ny. Sz. hasábjain számtalanszor lett már szellőztetve ezen iskola ügye, legtöbbször azonban a helyzet kellő ismerete nélkül.

A dolgok tisztán való látása minden ember szívének vágya, de az olvasó közönségnek azonfelül még joga is.

S ezen követelménynek tesztek eleget, a midőn az alábbiakban a szerkesztő ur határozottan kifejezett óhajára, szigorú objectivitással — habár a a sok méltatlan támadás, amely ezen iskola kapcsolatában személyemet érte, jogosan váltható ki belőlem a keserűség erzelmeit — pragmatice leírom az ezen ügyre vonatkozó minden mozzanatot.

Plébániámat 1906. évi március hó 1-én foglaltam el. Ezt azért jegyzem ide, nehogy valaki felelőssé tehesen azokért, amik ezen időpont előtt történtek.

1906. évi dec. hó 18-án közöltetett velem egyh. főhatóságomnak leirata, 2945/906. amely hivatkozva a vall. és közokt. ü. ki. m. minisztériumnak 19233/906. sz. leiratára, kérdést intéz a nagy-tapolcsányi esp. kerület tanfelügyelőjéhez aziránt, valjon ezen iskola az államsegély elvonásával — amit fenti ministeri leirat kilátásba helyez — fenntartható-e továbbra is, mert — úgy mond a min. leirat — az iskolába beiratkozott tankötelesek száma oly csekély, hogy az e helyütt a kormány által fenntartott állami iskola mellett házispótlónak nem tekinthető, miután a csekély számú tankötelesek az állami iskolában is elhelyezhető.

Ezt megelőzőleg, Medics Nándor lazarista atya s az irgalmas nővér-tanítónők főnöke rám írt, hogy haladéktalanul intézkedjem aziránt, miszerint az itteni irgalmas nővérek más lakásban helyeztessenek el, miután a mostani meg nem felel.

Ennek következtében még fenti irat kézhez vétele előtt, vagyis 1906. dec. hó 6-án, személyesen jártam Medics igazgatónál Budapesten, kérve őt, hogy szerződés adta felmondási jogával ne eljen oly hirtelenül; mert hiszen, ha huszonegy évig megtudtak elégedni a lakásuk — tagadhatatlanul rossz — elhelyezésével, várhatnak még egy-két évig, amíg a régi iskola eladási árából az új, megfelelő épület fölépül. Adott halasztást — nagy nehezen — egy évre.

Ezen két körülmény s a főhatóságom parancsoló szava indított arra, hogy iskolaszekem

a szén fogytán van. Takarékoskodni kell vele. Egy kis mulasztás történt: nem vettek be eleget. Jó időben elég lett volna sőt untig elég. De most...

Ejnye, ennek fele se tréfa!

S ezt aztán még erősebb meggyőződéssel mondtam másnap.

Most már úgy volt, hogy egyenest Malta felé törekszünk. De Otrantonál úgy oldalba kapott a vihar, hogy azt mondtuk, amit az egyszeri török kapitány: „Malta jök!” (Malta szigetje nincs!) S immár a commandante is erősen ráncolta a homlokát. A kis kapitány meg sápadt volt, mint a rongy.

Baj van, igazán baj van!

Mert a szén füstté változva csak egyre gomolygott kifelé a kürtön; s vajjon meddig tart még benne? Hátha csak estig, s akkor mi lesz velünk?

A vihar tombolt. A hidon lenni nem lehetett többé veszedelem nélkül, mert az átcsapó hullámok majd elragadták az embert. A commandante szigorúan követelte, hogy menjek le a terembe.

Ott is rossz világ volt. Kimozdult a helyéből és összetört minden, ami mozdulhatott és törhetett. Kapaszkodtam a divánon, egy lámpás meg nem tudom hány tányer cserepei közt.

Egyszer csak betanorog az én kis kapitányom, s az asztalba fogódzva, megáll előttem:

mel meghányva-vetve a körülményeket, abba állapodjunk meg, hogy a fiu iskolát beszüntetjük s a leánynevelésnek, amelyre itten mégis nagyobb súly helyezendő, az apácák vezetése alatt egy, a modern kívánalmaknak megfelelő hajlékot emelünk.

E célból a régi iskola-épület megvételével, a várost, mint közvetlen szomszédot, kinaltuk meg olyképen: adjon a város hetven ezer koronát az épületért s az új iskolához szükséges telket a régi *vásártéri mérlegház* helyén.

Ez utóbbi kívánságunkat a város nem teljesítette, mert — ugymond — a létesítendő vilányfejlesztő telep épületeinek szánta e telket s azonfelül a jár. orvos dr. Adda Viktor is tiltakozott az iskolának a város e legmélyebben fekvő pontján való elhelyezése ellen és pedig tisztán egészségi szempontból.

Az épület megvétele tárgyában a városi képviselő-testület az 1908. évi január 7-ére lett egybehívta s a hangulat — alululirott szorgalmazására — oda alakult, hogy a város a kért 70 ezer koronát megadta volna.

Am január 6-án, tehát egy nappal a mondott gyűlés előtt, alululirott ajánlott levelet kapott az iskolaszék egyes tagjaitól s néhány hitközségi tagtól aláírva, amelyben hivatkozva arra, hogy a régi épület még jó s az irgalmas nővérek ez épületben továbbra is hajlandók lakni, kijelentik, hogy a régi iskola eladásába nem egyeznek bele. Ennek következtében kénytelen voltam a városi közgyűlésen e pontot a napirendről levétni, jóllehet a városnak a vétellel való megkínálása az iskolaszéki határozatból kifolyólag történt.

Nem pihentem azonban, hanem újból összehívtam az iskolaszéket s annak határozatából Pokorny János helybeli építőmester által egy 6 osztályú óvodai helyiségekkel és apácakassal kombinált épületek tervét dolgoztattam ki és pedig egyet földszintes, a másikat emeletes lakásra, azután pedig telekszerzés után néztem.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

Lapunk t. olvasóközönségének boldog húsvéti ünnepeket kíván A Nyitrai Szemle szerkesztője.

A nagy hét Nyitrán. A zord időjárás után, mely április elején hideg szelekkel és éjjeli fagygyal köszöntött be, eléggé barátságos tavaszi napok árasztottak derűt és meleget a nagyhétre. Az ünnepi hangulatot emelték a meghatározott szertartások, melyek főként nagypénteken nagy ember-sokaságot vonzottak a templomokba. Az irgalmas nővérek templomában virágvasárnaptól kezdve nagypéntekig bezárólag *Kulcsár* István jézustársasági atya kalocsai főgimnáziumi tanár konferencia-beszédeket tartott állandóan szép számú

Tisztelendő úr, szeretnék valamit mondani.

— Kérem, tessék...

— Emlékszik arra az olasz folyóiratra?

— Melyikre?

— Arra, amelyikben az a nautikai cik volt.

— Hogyne!

— S ugy-e arra is emlékszik, hogy én azt mondtam, hogy azt a cikket én irtam?

— Arra is emlékszem

— Hát tisztelendő úr... hát megvallom, meg kell vallanom, hogy... hogy azt a cikket nem én irtam!

Ezt mondta a kis kapitány. És köny csillagott a szemében. Azzal kiszaladt, azaz hogy kibörtökölt a tereméből.

De én nem mosolygottam. Mert eszembe jutott Jónás próféta igéje: „Tudom, hogy én miattam támadott ez a nagy vihar titeátok.” Meghatott pillantásom kísérte a hívót, az igaz embert.

És most kegyeteken a sor, hogy mosolyogjanak vagy ne mosolyogjanak.

... Félóra múlva elült az orkán, A szél kedvezőre fordult. Alkonyatkor már alig volt fodros a tenger.

Este vigan vacsoráztunk Malta kikötőjében.

közönség előtt. Kiel Stabat Materjának előadása, melyről lapunk más helyén is említést teszünk, méltó befejezése volt a nagypénteki ájtatosságoknak. A székesegyházban nagycsütörtökön és nagypénteken délelőtt a szertartásokat gróf *Baththyány* Vilmos koadjutor-püspök végezte, a ki a feltámadási körmenetet is vezette.

Személyi hír. Gróf *Wilczek* Frigyes főispán, e hó 1-én este székhelyére érkezett s onnan 3-án délelőtt elutazott.

Dr. Mérey Tibor városunk országgy. képviselőjének *Mérey* Lajosnak jeles képzettségű fia, e hét elején tette le a budapesti ügyvéd vizsgálati bizottság előtt az ügyvédi vizsgálatot. A fiatal ügyvédet már sokan ismerik a jogkereső közönségből. Édes atyjának az oldalán, a kitűnő hírnévnek örvendő Mérey-fele ügyvédi irodában több éven át folytatott gyakorlatot s így alkalma nyílt a közönség széles rétegeivel érintkezésbe lépni. Dr. Mérey Tibor a kalocsai érseki konviktusban, az ország első nevelőintézetében nevelkedett s úgy itt, mint később a budapesti egyetemen is, a keresztmozgalom első idejében, kitűnő buzgó katolikus érzelmei által. A nyugas modorú, rendkívül rokonszenves fiatal embert, a kinek ügyvédi működéséhez és közeleti szerepléséhez a legszebb reményeket fűzzük, önállóságának köszönhetően őszinte szerencsekívánataink kifejezésével üdvözöljük.

Eljegyzés. Mihályi *Deák* József a Nyitra-megyei Független Hírlap felelős szerkesztője jegyet váltott *Sándor* Olga úrlánygyal, Sándor Géza trencsénmegyei nyug. szolgabíró leányával.

Dosztály Gyula privigyevidéki körjegyző eljegyezte *Táborczky* Mariska úrhölgyet.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Visnyovszky* Rezső tanárjelöltet kir. tanfelügyelővé töltnökre nevezte ki és szolgálatára a szentkereszt tanfelügyelői kirendeltséghez osztotta be. Dr. *Visnyovszky* Rezső neve lapunk közönsége előtt nem ismeretlen, szép költeményekben alkalma volt többször gyönyörködni. A jeles képzettségű fiatal embert örömmel üdvözöljük;

a pozsonyi posta- és táviratigazgató *Száder* Józsefne szül. Böszörményi Eszter nagybajomi posta- és táviratkiadót nagylapási postamesterre; a pozsonyi főügyész a nyitrai törvényszéki fogháznál alkalmazásban álló *Czuczor* Mihály címzetes fogházormestert ugyanahoz a fogházhoz valóságos fogházormesterré nevezte ki.

Elítelt igazgató. A nyitrai kir. ügyészség vádat emelt Mihalecz János lubinai lakos ellen igazgatás vétsége miatt, de a törvényszék felmentette a vádlottat az ellene emelt vád alól, mert a vádlott nem felbujtásra és igazgatásra irányuló célzattal mondotta az inkriminált kifejezéseket és így büncselekmény sem fogor fenn. A pozsonyi kir. tábla ezzel szemben megállapította az igazgatás vétségét és Mihaleczet hat heti államfogházra ítélte. Megokolásában a tábla megállapította, hogy a vádlott a magyar nemzetet le akarta kicsinyelni és úgy állította oda, mintha a magyarok a tótok igazságát elnyomnák, amiért a magyar nemzetnek pusztulnia kell. Kijelentésével ily irányban befolyásolni is akarta az egybegyűlteket. A kir. Kuria első büntető tanácsa ma a semmisségi panaszok elutasításával hozzájárult a táblai ítélethez.

Az új főispáni titkár. A Budapesti Közlöny folyó hó 1-én megjelent száma közli, hogy a belügyminiszter dr. *Thuróczy* Tibor nyitrai lakost fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki és szolgálatára Nyitra vármegye főispánja mellé kirendelte. Ekként a belügyminiszteriumba berendelt *Sánta* Imre miniszteri fogalmazónak távozásával megüresedett főispáni titkári állás betöltést nyert. Az új főispáni titkár fia *Thuróczy* Vilmos v. b. t. tanácsosnak, Nyitra vármegye két ízben volt főispánjának. A törvény, mely a főispánok mellé titkárokat rendszeresít, azt mondja ki, hogy a főispáni titkárok a főispánoknak irodai teendőiben segídenek nekik hivatva. Am tudjuk, hogy a főispáni titkárok működése e gyakorlatban nem merül ki és vármegyéknek állandóan különleges viszonyai folytán még kevésbé is merülhet ki a rendes írásbeli teendők végzésében, hanem hogy szerep jut a főispáni titkároknak a főispánok állandó és elfogulatlan informálásában is. Dr. *Thuróczy* Tibor kinevezetéséről abban a reményben aduuk hirt,

hogy ő ezen utóbb jelzett hivatásának is úgy tevékeny folytán, mint vármegyebeli létére az itteni viszonyoknak és személyeknek, valamint azok rügóinak ismerete, illetőleg megismerése alapján kifogástalanul meg fog felelni, miként megfelelt elődje. Dr. *Thuróczy* mint főispáni titkár állását *Sánta* tényleges távozása után, e hó 16-án fogja elfoglalni.

A püspöki főpénztáros nyugalomban. *Kubinyi* Endre a nyitrai püspöki uradalom főpénztárosa folyó hó 1-től nyugalomba vonult. Az uradalom szolgálati kötelességeiből távozó férfiú 31 éven át szolgált a püspökséget hiven, becsületesen és kitartó szorgalommal. A jelenlegi püspök, *Bende* Imre alatt urának teljes bizalmát birta s ennek birtokában a püspöki udvartársának legfontosabb dolgait és gazdasági teendőit intézte, mindig olyan kifogástalan, példás rendben, mely idegenekre és a püspöki vár mindennapi látogatóira egyaránt kellemes benyomást tett. Reá volt bízva ezenkívül a zabori és zserei erdőségek feletti felügyelet, úgyszintén a zaborujhegyi szőlő kezelése, melyet kitűnően rekonstruált s a mintaszőlők sorába emelt. *Kubinyi* még május hó elsejéig marad a püspöki várban, azután leköltözködik a Felsővárosban levő saját házába, melyet most alakított át. Reméljük, hogy a közbecsülésnek örvendő érdemes férfiú a nyugalomban megtalálja azt, a mit keres, a teljes egészséget s élénk tevékenységével és erelyével még sok és fontos szolgálatot tehet a közügyeknek.

Halálozás. Nagyeörvistyei *Hencz* Kálmán körjegyző f. hó 2-án életének 54-ik évében Nyitra-n elhunyt.

Molnár Franciska f. hó 6-án hosszas szenvedés után életének 60-ik évében Zabor-Ujhegyen meghalt.

Özv. Kubinyi Luciánne, szül. kelecsényi és hrabói Kelecsényi Mária f. hó 7-én életének 56 évében rövid szenvedés után Nyitra-n jobb létre szenderült. Az elhunytban *Kubinyi* Ráfael, Szabó Istvánné szül. *Kubinyi* Ilona, dr. *Klobusiczky* Károlyné, szül. *Kubinyi* Mária édes anyjakat gyászolják.

Özv. Hajas Mária f. hó 7-én 78 éves korában Nyitra-n csendesesen kimúlt. Az elhunytban *Aujesky* József nyitrai műmalomtulajdonos anyósát gyászolja.

Fekete József földbirtokos április 6-án életének 89-ik évében végegyengülés következtében Vágsellyén elhunyt.

Nyugodjanak békében!

A katolikus kör közgyűlése. A nyitrai katolikus kör f. hó 4-én tartotta az évi rendes közgyűlést *Jeszenszky* Alajos apátkanonok, a kör elnökének elnöke alatt. Az elnök néhány szíves szóval megnyitván a közgyűlést, felkérte a tisztviselőket jelentéseik előterjesztésére. *Lihán* Jenő titkár beszámolt a kör működéséről, *Belák* József pénztáros pedig a számadásokat olvasta fel, melyeknek főbb tételei a következők: Tagsági díjakból befolyt 3,387 kor., mulatságokból 1073 kor. 34 fill., biliárd és egyéb játékokból 1116 kor. 14 fill. Kiadott: Hírlapok- és folyóiratokra 633 kor. 42 fill., világításra 757 kor. 30 fillér, beruházási és átalakítási költségekre 973 kor. 42 fill., kölcsön-visszatérítésre 450 kor. Az összes bevétel 1908-ban 8053 kor. 91 fillér, összes kiadás 7929 kor. 87 fill. Pénzmaradvány 124 k. 64 fill. Vagyoni állapot 6060 kor.

Jeszenszky Alajos elnök ezután tisztviselőtársai nevében is megköszönte a beléjük helyezett bizalmat, a maga részéről kérte a közgyűlést, hogy az elnökválasztásnál ő reá ne reflektáljon, azonban a tagok egyhangú lelkesedéssel megnyilvánult bizalmának kénytelen volt engedni s így újra meleg óvások kíséretében megválasztott. Alelnökké megválasztottak *Simonffy* Gyula és dr. *Puchovszky* Bálint. Igazgató újra *Kubinyi* Endre lett. Háznagy *Lihán* Jenő, titkár *Skrábik* András. Jegyzők: *Riszner* Gyula és *Orel* Korjolan. Könyvtáros *Badás* Ferenc. Számvizsgáló bizottsági tagok: *Poppelka* János, *Ötvös* Ödön, *Rasskó* Timót, *Fillberger* Vilmos, *Szita* László. A választ-

mányba új tagoknak beválasztottak: *Kiss* Mihály, *Tagányi* Nándor, *Dérlaky* János. A kör tagjainak száma 400.

Elhalasztott közgyűlés. Nyitra város képviselő testületének folyó hó 6-ára kitűzött rendes havi közgyűlése — az izraeliták husvéti ünnepe miatt — későbbi időre halasztott el.

A nyitrai ingyentej céljaira következő adományok érkeztek be: dr. *Kaiser* Ignác Ótura 5 kor. *Tichy* Tivadár Nyitra 10 korona, N. N. *Vágsellye* 20 kor. Gróf *Baththyány* Vilmos püspök Nyitra 20 kor. *Vagner* József pápai praelatus 20 k. *Kondor* István kanonok Nyitra 10 k. Dr. *Fillberger* Gyula Miava 5 k. *Mérey* Lajosné Felsőkörskény 20 kor. *Kutvaszer* István kanonok Nyitra 10 kor. *Lóskay* Gáborné Kassa 10 k. *Bobok* Géza Verbó 5 kor. Dr. *Spitzer* Mór Vágújhely 10 kor. A Nyitra-megyei Szemle útján „Isten nevében” jelige alatt 10 kor. — E kegyes adományokat hálás köszönettel nyugtázva, a nyitrai ingyentej intézményt a nemeslelkű emberbarátok jóindulatába továbbra is ajánlom. Dr. *Thuróczy* Károly.

Szinészet Trencsénben. Mezey Kálmán szinigazgató Rimaszombatban befejezte működését s mult szombat szinársulatával Trencsénbe ment, a hol húsévtvasárnapján kezd meg a két hónapra terjedő tavaszi szezon. Nem érdektelen megjegyezni, hogy a társulat primadonájának *Barna* Margitnak színészi pályája Rimaszombatban véget ért, amennyiben a bájos megjelenésű szubrettet eljegyezte *Cadky* László gróf.

Rozsakarató szivesség. Gyalog utazó embernek jól esik, ha útjában kocsival kerül össze s ezen folytathatja útját célja felé. *Kollárik* Istók Ferenc kosztolnafalusi 21 éves kovács is örömmel fogadta az útjába került kétlovas kocsit, melynek kocsisa felajánlotta alkalmatosságát *Kollárik*nak, mikor ez a mult héten Rudnóról *Divékujfalura* igyekezett. *Kollárik* vigan folytatta most már útját s a kocsival barátságos beszélgetésbe elegyedett. Csakhamar elérték *Divékujfalut*, hol *Kollárik* arra kérte a szíves jó embert, állítaná meg lovait, hogy leszállhasson. A kocsis csak most állt elő kívánságával, hogy a kocsikázásért *Kollárik* előbb 20 fillért fizessen. *Kollárik* meg is fizette volna a szivesség e díját, de egy fia krajcárja sem volt, amely eredménytelenség láttára a kocsis vad haraggal lovai közé csapott ostorával, úgy hogy *Kollárik* a száguldó kocsiról leszállani nem tudott. Mintegy jó félóra vad hajtás után félelmében *Kollárik* leugrott a kocsiról, de szerencsétlenül. A kocsikerék alá került, mely eltörte ballábát és a kerék abroncsából egy kiálló szeg pedig testébe hatolt s azt összeroncolta. Verbe fagyva faláltak meg a szerencsétlen *Kollárik*ot az arra haladó emberek, míg a kocsis nyomtalanul eltűnt. A súlyosan sérültet a nagytapolcsányi kórházba szállították, míg a kétes szivességű kocsis kiléte iránt a csendőrség megtette intézkedéseit.

Köszén-gáz világítás Érsekújvárott. A mult év őszén *Ersekújvár* polgársága által rendezett világítási sztrájk annyit mégis eredményezett, hogy a részvénytársaság igazgatósága elhatározta a vizgázműnek közséngázműre való átalakítását. Ez a fogaasztó közönségre nézve nagy előnnyel fog járni, annak ellenére, hogy a gáz ára a régi marad. A közséngázból ugyanazon idő alatt sokkal kisebb mennyiség fogyasztatik el, mint a vizgázból és az emberi életre sem oly veszélyes, mint a vizgáz.

Hölgyénekkar a templomban. A Nyitrai Egyházi Zeneegylet rendezésével nagypénteken a Szent Ferencrendiek templomában válogatott hölgyénekkar lépett fel *Stettka* Teofil vezetésével, mely ez alkalommal Kie! „Stabat Mater” című híres zeneművet adta elő. A mű nem csekély feladatot rótt az énekkar tagjaira. A tartalmas krescendókban kitűnő ensemblek erősen próbára teszik a hang kitartó erejét, különösen azokon a helyeken, a hol a négy ütemre terjeszkedő hangoknak az érzelmek hullámzását is ki kell fejezniök. A szereplők azonban bátran és sikeresen szembeszálltak feladatuk nehézségeivel, a mit kifejlett énekművészetöknek és lelki energiájoknak kell tulajdonítanunk. A darab leghatásosabb részeit pompásan elevenítették meg a koloratúrának ügyesen kihasznált kellékeivel. A solo-részleteket *Streichhammer* Antalné úrnő, *Braunsteiner* Janka, *Dombay* Ilonka, *Fellner* Mici, *Miklóssy* Marianna, *Neugebauer* Pisti énekelték. Közreműködtek még: *Aranyossy* Margit, *Biró* Bianka, *Braunsteiner* Adri, *Braunsteiner*

Anna, Csemniczky Emmi, Filberger Vilmosné, Hauser Emmi, Hauser Hermin, Havas Alice, Miklóssy Laura, Rédeky Irén, Scherk Irén, Seeber Vali, Steffek Addi, Szalóky Vilma, Várkonyi Margit. Az előadást nagy és előkelő közönség hallgatta, mely a vallásos ihlettől megszállott művészelkek énekének hatása alatt, mely beüsmásokat vitt magával a templomból.

Uj harang. Az érsekújvári plebánia templom szép nagy harangot kapott ajándékba. Az ajándékozók kegyeletét és nevét megörökíti a harang felirata: „Isten nagyobb dicsőségére, Szt. Alajos és Szt. Zsófia tiszteletére ajándékozta Duschek Alajos és Istenben boldogult hitvese Katsala Zsófia, az Úr 1909-ik évében.“ Az új harang hűsvét vasárnapján fogja először hivni a híveket az Úr házába.

A Kresz-hangverseny számadásai. A F. M. K. E. elnöksége arról értesíti szerkesztőségünket, hogy a Kresz-hangverseny alkalmából jegyeladást belföldi 642.60 kor., felülfizettek pedig: Desseoffy Emil gróf a F. M. K. E. elnöke 16 kor., Ronchetti Oszkár 3 koronát. Az összes bevétel tehát 661.60 kor. volt, a kiadás 74.16 kor., maradt tiszta jövedelem 587.44 korona. Ezen összegből az egyesület tiszteletdíj gyanánt 400 koronát adott át Kresz Géza hegedűművésznek, a F. M. K. E.-nek pedig tiszta maradt 187.44 korona. A F. M. K. E. elnöksége a hangverseny alkalmából őszinte halálával adózik a Nyitrai Katolikus Körnek, hogy a zongoráját a hangverseny céljaira átengedte, a Nyitrai Egyházi Zeneegyesület tagjainak összesen és egyenként, hogy a hangverseny közreműködői szívesek voltak, Batthyány Vilmos gróf püspöknek, Mihálik József apátkanonoknak, továbbá a Nyitrai Iparbanknak, a Nyitrai Népbanknak és a Nyitrai Kereskedelmi és Hitelintézetnek, hogy az általuk átvett földszinti és karzati jegyekkel lehetővé tették, hogy a hangversenyt a főgymnázium, elemi iskola, tanoncziskola, kath. legényegylet és a keresztény szociális munkásegylet szegényebb sorsú fiatalosága is meghallgathassa, Huszár István kereskedelmi tanácsosnak, a ki a hangverseny falragaszait és belépő jegyeit ingyen bocsátotta az egyesület rendelkezésére és a Nyitrai Légszuszgyárnak, mely a fogyasztott légszusz árából 5 koronát volt szíves engedni. Végül nyilvános köszönetet mond az egyesület Nyitra vármegye közönségének, mely a színházat a hangverseny céljaira ingyen engedte át az egyesületnek.

Tanítónők választása. Matyasovszky Ella chrábori tanítónő elnyerte a nyitraludányi tanítónői állást. Helyébe Chráboron Huszár Ráchel választott meg tanítónővé.

A csermányi rablójalkossági merénylet áldozata. Megemlékeztünk mult heti számunkban arról a rablójalkossági kísérletről, melyet ismeretlen tettes elkövetett március 27-én este özv. Málly Istvánné csermányhegyi lakosnő ellen. A merénylet végrehajtásának körülményeiről élénk képet adhat az a szomorú tapasztalat, hogy a sértett özvegyasszony nagyfokú agyarázkódás és egyéb súlyos természetű sérülések következtében nemcsak eszméletét veszítette mindmáig, hanem határozottan elmezavarodottságban szenved. Bár sebei halálos természetűek, a gondos kórházi ápolás és gyógykezelés valószínűleg megmentik az élet számára, de attól lehet tartani, hogy a felépített elmezavar tünetek tartósan fognak nála jelentkezni. Az áldozat ezen szánandó állapotának tudható be, hogy mai napig sem lehetett kihallgatni a merényletre vonatkozólag s így maga a bűnügyi nyomozás is nagy nehézségekbe ütközik.

Honvédek esküje. Mult vasárnap meghatározott katonai szertartásnak szemtanúi lehetünk azok, kik a Sátorábróban lefolyt ünnepélyes istentisztelet és katonai eskü meghallgatására kimentek a helyszínre. Ekkor esküdött fel ugyanis a március 8-án póttartalékba lépett honvédeink csapata, kik az ünnepi szert. mise után négy turnusba osztva fogadták meg a haza, király és alkotmány védelmére vonatkozó honfői kötelességüket. A felesküdtöttek legénységhez emelkedett hangú beszédet intézett Czech József tábornok a helyi ezred tisztái állományának élén, mely beszédét Glósz Lipót Szt. Ferencrendi zárdafőnök tót nyelven tolmácsolta a honvédeknek. Az ünnepi aktusnak — mely a szabad ég alatt folyt le — derült idő kedvezett.

Elfogott katonaszökevény. Március 28-iki számunkban hírt adtunk arról, hogy Hegus János póttartalékos a nyitrai 14. honvéd gyalogezred 1. pótzászadától elszökött s katonai szolgálata elől ismeretlen helyre menekült. Nevezett katonaszökevényt az elmúlt hét folyamán Szent-Benedeken elfogták a köröző parancsuokosság ren-

delkezésére, honnan Lévára szállították honvédegyezredünk ottani zászlóaljához s megindították ellene a katonai fegyelmi eljárást. A szökött katonára azzal védte meg gondolatlan tettét, hogy a nyitrai csapatostól meg nem érdemelt szigorúsággal bántak vele felebbvalói.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik édes anyámnak elhunytá alkalmával egyrészt részvétüket nyilvánították, másrészt pedig szívesek voltak a temetésen is megjelenni, ezúton is halás köszönetemet fejezem ki. — *Aujesky Józsefné.*

Visszavert támadás. A Vág völgyi Lap ez évi 10-ik számában Gyurcsovecz Gusztáv igazságtalan támadást intézett a nemzetiségi vidékeken létező felekezeti iskolák ellen. Egyes konkrét esetből kifolyólag lehet alaposan megvádolni azt, a ki a hibát okozta, de általánosítani az ilyen vádakot, mindig igazságtalan és sérelmes dolog. Gyurcsovecz nem átalja a következő kijelentést megköszönni: „Vajjon nálunk Magyarországon a nemzetiségi vidékeken tényleg felekezeti iskola lehessen a magyar hazafiságnak tisztavízű patakja? Sajnos a 14 ezer iskola legtöbbje nem az?“ Erre a mélyen sértő, alaptalan vádra a trencsén megyei hitvallásos iskolák tanítói karának köréből az említett lapban alaposan megfelelt K. J. tanító, teljesen visszaverte pedig a vádat Hevera János a vágöntúli esperesi kerület tanfelügyelője a Vág völgyi Lap március 18-iki számában. Hevera meggyőződen mutatja ki, hogy ha a taneredmény a viszonyok mostohasága folytán Trencsén megye katolikus iskoláiban mindentől talán nem is valami fényes, de hazafiatlan szellemű katolikus iskola Trencsén megyében nincs sehoh. Ez tényleg úgy van s nagyon helyesen mondja Hevera azt is, hogy ha az állam jóakarattal jön sok anyagi nehézséggel küzdő iskoláink segítségére, akkor a taneredmény is teljesen megnyugtató lesz.

Betöréses lopás. Darázsina a folyó hó 6-ára virradó éjjel ismeretlen tettesek feltörték Kmetykó Pál plebános kocsiszínjét s onnét a lószerszám új gyepeljét lopták el, azután a kamrába hatolva, elemeltek egy zsák rozszot. Kísérletet tettek még a tyúkól feltörésére is, de e közben elriasztották a tolvajokat, a kiket a-csendőrség erőlyesen nyomoz.

Tolatás közben érte utól a veszedelem Zsák Tamás érsekújvári vasúti kalauzt, mikor április 8-án a nagytapolcsányi vasúti állomáson szolgálatot teljesített. Két kocszi útközje közé került féloldalt úgy, hogy egyrészt jobb karja, másrészt baloldala sérült meg erősen. A súlyosan sérültet azonnal a nagytapolcsányi „Ágoston“ kórházba szállították, hol gondos ápolásban részesül. Nem lehetetlen, hogy erős szervezete kibírja a nehéz sérüléseket.

Zsidó gimnázium Budapesten. Illetékes helyen már hosszabb idő óta foglalkoztak egy a fővárosban felállítandó zsidó gimnázium kérdésével. A nagy készülődésnek most végre a közel jövőben fogantatja lesz, amennyiben a vallás és közoktatásügyi kormány jóváhagyta a megnyitandó zsidó közép tanintézet tervét. Helyesnek és üdvösnök kell tartanunk a magunk részéről a gondolatot, mely bár egyelőre szűk körben, de mindenestre nagy hatással lesz középiskolai oktatásügyünk sikerességére. Az eddigi áldatlan állapot, mellyel fogva a két ellentett világnézet természetesen képviselői, a keresztény és zsidó ifjúság együttes oktatást nyert, némileg enyhülni fog legalább a főváros területén, ahol pedig a ferde kinövésnek ugyan csak tág tere nyílt eddig. Mert nem képzelhető, hogy akár a tudományokban való előhaladás, akár a keresztény magyar ifjúság nemzeti szellemének megerősödése, a tanulók eme gyűlékes oktatása mellett nagyobb sikerrel keresztül vihető volna. A teljes elválasztást, bár nem ezen fenti céllal, t. i. ifjúságunk keresztény-magyar érületének megmentése érdekében történt, a magunk szempontjából csak üdvözölhetjük, míg a tanulmányok tekintetében az államhatalomra hárul a feülgyelet kötelessége.

Városi képviselőtestületi tagok választása. Érsekújvárról írják lapunknak: Érsekújvár városa mult hó 21-én választotta a városi képviselőtestületet. A választásnak ez alkalommal különös jelentőséget kölcsönzött az a körülmény, hogy a zsidóság a város keresztény polgársága ellen teljes erővel szervezkedett s olyan jelöléseket tett, a melyek a keresztény választókat felháborították, mert ha a zsidóliszta keresztül megy, a keresztény polgárságnak a városházán való számaránya, mely már ugy is eléggé kedvezőtlen, a keresztény lakosság létszámához képest még kedvezőtlenebbé vált volna. A harc leghevesebb volt az I. kerületben, ahol ahol a „Chevra Cadischa“ zsidó egylet is harci zászlót lobogtatott. Nem is tudtuk, hogy a Chevra Cadischának, mely tulajdonképen temetkezési egylet, a városi választások dolgához is köze lehet. A helyzetet legjobban jellemzi a Chevra Cadischa által kiadott és az azzal szemben győzelemre vitt liszta. Az „egyleti“ jelöltek voltak: dr. Rabár Endre, dr. Szirányi György, Scwitzer Rezső, Klein Lajos, dr. Vinter Mór, Bernfeld Ede, Frank Ármin, Neuhaus Gyula, ifj. Stern Jakab. Vagyis két keresztény és hét zsidó. Ezzel szemben győzött a következő névsor: dr. Rabár Endre, Barsi József, Kafka Antal, Hangos István, Torma István, Tóth József, dr. Szirányi György, Dubrovay János, Jaksics Mihály, vagyis egy tisztán keresztény liszta. De hogy mily erősen volt szervezve a zsidóság, az kitűnik abból a körülményből, hogy a legtöbb szavazatot nyert négy póttag közé három zsidónak sikerült bejutnia. A II. kerületben megválasztottak: id. Dobcsányi János, Kucsra Mihály, Farkas Gábor, Liszi István, Prohászka István. A III. kerületben: Hlavicska János, Bencze János, Prohászka Mihály, Domanicza József, Majzon János, Horváth János, Tóth József. A IV. kerületben: Domanicza Ferenc, Hunyadi Ferenc, Geleta Dezső, dr. Hükl Ernő, Kabay György, Hlavicska Márton, Lányi Károly.

Uj óragyár Magyarországon. Lőw Sándor órás és ékszerész, Thorotzkai gróf és Társa villamos óra és mechanikai gyár és Kulicska Antal villamos óragyárosok 500,000 kor. alaptőkével, melynek nagyrésze már jegyezve van, Magyar Óragyárak Egyesült Részvénytársasága cég alatt részvénytársaság alakul inga óráknak, villamos óráknak, rokon ipari és mechanikai cikkeknek nagyban való gyártása céljából. Inga óráknak nagyipari termelésére hazánkban ez lesz az első vállalat, mely hivatva lesz az országból a tömördek külföldi gyártmányú ingaórárt kiszorítani.

Nagy korcsmai verekedés. Az elmúlt hét egyik napján csaknem végzetessé fajult verekedés színtere volt a párutcai Frischer-fele korcsma, melynek következményeképen több előállítás történt a kapitányságon. Bizonyos Gelei Ágoston, Hanák Lajos és Weszeli Ágost nevű munkátlan iparossegédek pálinkaivás közben úgy összekoccantak, hogy már a korcsma bérletét és kimerőjét is veszélylyel fenyegettek. A nyomban értesített rendőrség 4 rendőrt küldött a helyszínre, kiknek nagy nehezen sikerült rendet teremteni a korcsmában és a verekedőket igazolás végett a városházára kíséni. Megindították ellenök az eljárást kihágás miatt.

Lövöldöző tanulók. Péri József helybeli postatiszt folyó hó 6-án bejelentette a rendőrségen, hogy Nedőczy Jenő 14 éves gimnáziumi tanulót Bahily Dezső nevű iskolatársa 6-os számú pisztollyal jobb kezefején és felső testén vigyázatlanságból megöltte. A gondatlanságból származott baleset ügyében a rendőrség vizsgálatot tett folyamatba. A jelentékeny sérüléseket szenvedett tanulót Dr. Pivinger Emil orvos vette gyógykezelés alá.

Garázda földmiveslegény. Ifj. Tarkó Mihály gerencséri lakos a mult vasárnap délután minden jogos ok nélkül megtámadta Dosztál Zsófia hid-utcai cukorsütemény árusnőt s garázda viselkedésével annyira neki ment a gyanutlan asszonynak, hogy csak a rendőrség közbejézésének köszönhető a nagyobb baj elhárítása. Különb duhajkodása közben a süteményárusnő egész arckészletét feldöntötte és hasznavehetetlené tette, miáltal neki mintegy 20 kor. kárt okozott. Mind ezen kihágásaiért elővezették a rendőrségen, honnan kihallgatás után szabadon bocsájtották.

Korcsmai kép. A Schlesinger-fele cigányutcai korcsmában e hó 6-án meglepetted valami Czimbálnik Antal nevű boraci (Morvaország) illetőségű péksegéd s gyanus viselkedésével, valamint a korcsmai napi vendégekkel szemben tanúsított kihívó fellépésével csakhamar magára vont a közelben posztoló rendőr figyelmét. Mikor duhajkodása meg a Schlesinger korcsmában is szokatlan fokra emelkedett, a figyelmessé vált rendőr egy másik rendőrtársával elfogta és együttesen a kapitányságra kísérték. Kijózanodása után másnapra kihallgatták s megindítva ellene a kihágási eljárást szabadon bocsájtották. A szabad forgó korcsmában időnkint megforduló vendégek különben fokozottabb mértékben tették szükségessé a rendőri hatóság éberségét, különösen az utóbbi idő precedensei óta.

A molnosi kath. népszövetségi szervezet egyik minapi ülésén lelkesen csatlakozott a Nyitrai felállítandó keresztény mészárszék eszméjéhez s egyhangulag elhatározta, hogy Molnoson fiók-mészárszékot állít fel a nyitraiak fősege alatt. Az eddig jegyzett részvények száma meghaladja a harmincat.

Győzelem a sporton. Az Érsekújvári Sport Egyesület a budapesti Budai Tornaegyesület által március hó 31-én rendezett tornaversenyen szép győzelmet aratott, a mennyiben az egyesület egyik fiatal tagja, ifj. Prudorovits Lajos az uniósok egyéni korlátversenyében a 2-ik díjat nyerte el.

Az orvosok nyugdíjügye. Tudvalevő, hogy az 1908-ik évi XXXVIII. t. c. kötelezi a belügyminisztert, hogy meg az idén kell a törvényhozás elé terjesztenie a községi és körorvosok nyugdíjintézetéről szóló törvényjavaslatot. Ebből az alkalomból illetékes helyeken szóba került az a terv, hogy a községi és körorvosok csak harmincöt évi szolgálat után kapjanak teljes nyugdíjat. Ezzel ellentétben az ország orvosi kara vidéki közgyűlésein most szélesebb rétegekben arra törekszik, hogy a teljes nyugdíj jogosultság már 30 évi szolgálat után illesse meg, nem csupán a községi és körorvosokat, hanem az egész közszolgálatban álló orvosi kart általában. Ujabbán mind több és több vidéki fiók-szövetség foglalkozik e kérdéssel, hogy az Országos Orvosszövetségnek ebben az utóbbi értelemben adja meg utasításait a nyugdíjkérdés törvényes rendezésére vonatkozólag. Törvényhatóságunk orvosi karának e kérdést illetőleg elfoglalt álláspontja, melyről annak idején lapunk hasábjain is megemlékeztünk, nyilván hozzájárul az országos agitációhoz.

Magánlaksértő kőmives. A napokban — állítólag előző összekülönbözés folytán — beállított özv. Jambrikovics Mihályné 75 éves öregasszony csillag-utcai lakására R. A. kőmivesegéd és a védtelen nőt egyedüllete alkalmával megtámadta, mignem a szomszédok figyelmét felkeltette az özvegy sikoltása s azok veszedelmes helyzetéből kiszabadították. A kapitányságon vizsgálat indult meg a magánlaksértő kőmives ellen, miután előzőleg kihallgatták.

Hütlén cseléd. Krumpolecz Anna trencsénbaani születésű cselédleány a minap elsőként nyitrai szolgálatadójától. Volt gazdája följelentésére a rendőrség vizsgálatot tett folyamatban, melynek során kiderült, hogy a szökött cseléd több értékes tárgyat is magával vitt az ismeretlenbe. Körözését elrendeltek, mivel a város területén nem sikerült kézrekeríteni.

Kutyától megmárt fiú. Schich Jakab 14 éves nyitrai tanulót hétfőn a Bottyán-utcában megharapta Rakovszky Pál rév-utcai lakos szajkosár nélkül kóborló kutyája. A jelentékeny sérült fiút orvosi gyógykezelés alá kellett venni. Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben újszólván napirenden vannak az eféle balesetek, a kutyát tartó közönség is pontosabban teljesíthetné azokat az elemi kívánalmakat, melyeket a rendőri ügyvitel megkövetel e bajok elhárítására.

Napszámos virtus. Április 6-án nem mindennapi botrányt idézett elő egy szatocszletben két virtuskodó napszámos garazdalkodása. A hid-utcai Fink Ignác fele korcsmába beállított az említett napon Valasek Béla napszámos s pillanat alatt haborúságra keveredett a tulajdonossal. Csakhamar segítségére sietett Valasek Geza nevű testvére, mire már Fink is szorult helyzetbe került s rendőriert kiáltott. A duhaj legények azonban az üzletbe lépő rendőrt is megfenyegettek, úgy hogy csak több rendőr tudta őket lefogni és a kapitányságra kísérni. A fenyítő eljárás folyamatban van ellenük.

Apró hírek. A rendőrség a napokban elővezette a városházára Sándor Béla 38 éves pincért, részegség és közbotrány okozása miatt. Kihallgatás után szabadon bocsájtották. — Czviklovics István 21 éves suhanc mult vasárnap a Váralja-utca 35 sz. házában minden alapos ok nélkül megtámadta Csulik Lajosné ottani lakosnőt, amiért a rendőrségre kísérték és becsület-sértés vétsége címén fenyítő feljelentést tettek ellene.

Öngyilkos földmivesgazda. Bielik Vince rajeci lakos e hó 3-án, hozzátartozóinak állítása szerint, családi viszályból kifolyólag öngyilkosságot követett el. A 32 éves ember, ki Rajecz jöb módú polgárai közé tartozott, szívellette magát és azonnal meghalt. Levelet és végrendeletet hagyott hátra, melyeknek tartalma azonban egyelőre hatóságilag titokban tartatik.

Tűzvesz Ruttkan. Folyó hó 5 én délután egy keményből kiugró szikra felgyújtotta Hencz ottani földbirtokosnak a főterén lévő házat. A tűz a nagy szélben gyorsan terjedt és rövid idő alatt a szomszédos Hoffmann-féle nagy ház is lángokban állt. A kassa—oderbergi vasút főműhelyének tűzoltósága lépett közbe és ügyességének köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt. A kár mindazonáltal tetemes.

Uj vendéglős a lipótvári állomás. Az ujonnan felépített lipótvári állomás vendéglőjét f. évi május hó 1-től Huber Ignác parkányinai vendéglős veszi át.

A posta új szervezete. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter a napokban rendeletet adott ki, mely nagyszabású újításaival hivatva van ez intézmény eddigi hiányait pótolni. Az új rendelet április 1-én lépett életbe és kiterjeszkedik a posta-, táviró- és telefonszolgálat egész körére. Fő érdeme, hogy a végrehajtó szolgálat teljes újjászervezésével a szolgálat irányításában lehető egyöntetűséget és egységet hoz be. A szervező rendelet első fejezetében a postai hatóságok: postaigazgatóság, vezérigazgatóság és harmadfokban a kereskedelmi miniszter ez irányban hatásköre állapítatik meg. A központi vezérigazgatóság, mint a kereskedelmi miniszterium külön szakosztálya fog ezentul szerepelni. A következő fejezetek utasításokat tartalmaznak a végrehajtási szolgálat szerveit illetőleg, ezeket az országos felügyelő bizottság, a műszaki felügyelőségek, továbbá a kerületi postafelügyelőségek intézményeiben állapítván meg. Az országos felügyelő bizottság három osztályból áll: posta-, táviró- és telefon-ügyek, végül az építkezési ügyek osztályaiból. Elnöke a vezérigazgató. A bizottság eventinként legalább egyszer ülést tart és hónapankint legalább egyszer osztályülést. A végrehajtó szervezet többi szervének, köztük az ezután felállítandó kerületi postafelügyelőségek ügy- és hatáskörét külön rendelet fogja szabályozni.

Trieszti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. Lapunk mai számának „Közgazdaság” című rovatában, közöljük a Trieszti általános biztosító társulat a legnagyobb, a leggazdagabb és a legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleg-el a társaság mindenkinek, aki e célból hozzáfordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, és betörés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t. valamint baleset elleni biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság számára. A társulat helybeli ügynöksége: Nyitrai Hitelbank.

Értesítés földbirtokosok számára!

Alulírott figyelmébe ajánlja a földbirtokos uraknak nagy raktárát mindenféle vasárúrukban, mint különösen előnyös bevásárlási forrást és mert a Linkenberg József cégnél Nyitra (Pár-utca 22.) — a mely cég már 51 éve fenáll — a vevő mindenkor, a mikor a vásárok alább szállnak, ebből hasznot húzhat és pedig azért, mert ezen cég kötelességének tartja a vásáruk árát leszállítani, valahányszor az árak általánosságban leszállanak.

Linkenberg József cég soha sem használja ki az alkalmat, ha a vevő a vásárok tekintetében tájékozva nincs és azon tisztelt vevők (negyed, fél és egész évi állandó vevők) a kik könyvre vásárolnak, nyomban meggyő-

ződhetnek róla, hogy nem lesznek túltartva, miután minden egyes alkalommal szemük láttára a szállított áruk árai a könyvre bejegyzetnek. Nagy súlyt fektetnek tehát a könyvre történendő bejegyzésekre.

Ha mindenki magát tájékoztatásaimhoz tartotta volna, akkor cégemnél a vevők száma még egyszer akkorára szaporodott volna.

Linkenberg József cég építkezési anyagokat, tetőfedélemezeket, kátrányt, festéket, gázcsöveket, vasuti sint és minden egyéb e szakmába vágó cikkeket is ajánl

Linkenberg József

Nyitra, Pár-utca 22.
Telefon szám: 66.

61. 2—4.

Hirdetések a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvétetnek Nyitra, Huszár István úr könyvkereskedésében, a hol a lapra is elő lehet fizetni.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazioni Generali) f. évi március hó 18-án tartott 77-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérlegek. Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972.108,481 korona és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 42.331,825 korona és 78 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086,145 korona 5 fillérrel 283.242,702 korona 29 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tükörüveg biztosítást a díjbevétel 17.570.409,609 korona biztosítási összeg után 18.866,290 korona 38 fillér volt, miből 10.652,942 korona 55 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 18.213,347 korona 83 fillérre rúgott, és ez összegből 13.079,112 korona 8 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitétt át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 122.098,054 korona 94 fillér. A szállítvány biztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3.577,201 korona 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655,086 korona 52 fillérre rúgott. Károkkért a társaság 1908-ban 39.751,656 korona 71 fillért és alapítása óta 938.794,591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 184.687,233 korona 43 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.890,707 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség tartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 13.017,104 korona 53 fillérre rúg továbbá felemlítendő a 360,000 koronára rúgó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.413,602 korona 84 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 323.629,347 korona 57 fillérről 346.151,371 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következésképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 68.422,455 korona 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099,869 korona 33 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.124,531 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219.102,503 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613,421 korona 24 fillér. 6. Tárcá váltók 786,489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adólevelei 8.820,000 korona. 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 11.182,099 kor. 57 fill. Összesen 346.151,371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 68,8 millió korona magyar értékekre esik.

Legtermékenyebb és legnemesebb fajú uj burgonyák !!

Rendkívüli jó tulajdonságai, csodálatig menő nagy termése, betegségek ellen legellenállóbb képessége és legmesszebb menő tartóssága következtében Európa minden országába terjedő, gazdasági akademiák, gazdasági tanintézetek és kísérletezési állomások által úgy hazánkban, mint külföldön kipróbált és legjobb burgonyáknak elismert, nemes burgonya fajok és pedig:

Agnelli-féle Hungária eredeti burgonya ára: 100 kgr. 20 kor. 50 kgr. 11 kor.

Agnelli-féle Pannonia eredeti burgonya ára: 100 kgr. 16 kor. 50 kgr. 9 kor.

Agnelli-féle Magyar kincs er. burgonya ára: 100 kgr. 14 kor. 50 kgr. 8 kor.

Mind ab Csári vasuti állomás. — Kapható létesítőjénél: Agnelli József plebánosnál, Csári (Nyitra megye).

A zobori Toifel-féle kert nyári vendéglő kiadó!

Eladó telek Nyitrán a vasúthoz vezető ut mentén

64. 2-4. Felvilágosítás kapható: **Dr. Mérey Kálmán ügyvédnél** Budapest, VIII. ker., Gyöngyűk-utca 14. szám.

(200 koronás beszélőgép) Gramofón

vadonatúj, hatalmas, erős, tiszta hangú, 15 forintért sürgősen eladó.

Lemezek 27 centiméteres duplaoldalú 90 krajcártól feljebb. — Meg nem felelőért a pénzt visszaadom. 55. 3-52.

Fried Győző Budapest VII. kerület, Bem-utca 10. szám félemelet ajtó 4. *

Alsó Zoboron

269. számú ház és kert eladó.

Közelebbi értesítés: a Nyitrai Népbankban.

Róm. kath. vallású fiú tanoncnak felvétetik

Seeber Vilmos vaskereskedésében, Tóth Vilmos-utca II. szám alatt. — 49. 5-0.

Seilnacht József

= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ (Nyitra megye).

Oltárok, szószékek, keresztelő-kutak, szobrok és keresztúti állomások stb. izléses készítése. Régi oltárok átalakítása és díszítése. Vázlatokat és költségeloirányzatokat díjmentesen küldök. Polychromikus festészet! Mindennemű tárgyak minden alakban tiroli iparjelleg szerint.

Németrónai templom főoltára 1907. 149. 25-52.

Egy-két középiskolát végzett, róm. kath. vallású fiú

tanulónak felvétetik

Huszár István könyvnyomdájában Nyitrán. 48. 5-0.

Magasderekú és törpe gyümölcsfa-ajtványok

erőteljes egészséges példányokban, valamint

diszcserek

kaphatók a Főhercegi Uradalmi Kertészetben Kistapolcsányban.

Ugyanott igen jó minőségű fehér ó- és új bor

kapható. 54. 4-4.

Szent Ferenc harmadik rendjének jubiláris zarándoklata a Szentföldre!

A Szt. Congregáció 1906. nov. 20-án kelt és öt évre szóló kiváltságaival felruházva, Magyarország nagyméltóságú püspöki karának helyeslő és pártoló tudomásával a sz. Ferenc rendjének Generálisa engedélyével a sz. Ferenc harmadik rendje részére 1909. aug. 20-tól szept. 23-ig tartó jubiláris zarándoklatot reudezünk, a melyben az ország minden kath. híve részt vehet.

Indulás Budapestről augusztus 20-án — visszaérkezés szept. 22-én.

Utirány: Budapest—Triest—Alexandria—Caifa—Nazaret—Caifa—Jaffa—Jeruzsalem—Betlehem, Szent János—Jaffa—Alexandria—Triest—Budapest.

Ár: I. oszt. 672 kor. 40 fl., II. oszt. 516 kor. 50 fl. III. oszt. 299 kor. 10 fl.

Jelentkezni: A szentföldi komiszáriátusnál, Budapest, II. kerület Margit-körút 23.

P. Kaizer Nándor, szentföldi komiszarius; P. Tréfán Leonárd, a „Sz. Ferenc hírnöké”-nek szerkesztője; Zsekó Károly, a „Strom Seraficky” szerkesztője; P. Havas Kapisztrán, a harmadrend budai igazgatója, a jubiláris zarándoklat rendezői. 52. 4-0.

VEREBÉLY GÉZA DIVATÁRÚHÁZA NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 4. (SZARVAS-SZÁLLÓ MELLETT)

Női osztály.

Megérkeztek a legújabb női tavaszi **kosztüm, ruha és bluz-kelme különlegességek.** — **Bluz-selymek** nagy választéka. — Első minőségű **vászon és asztalneműek.** — **Női fehéreneműek, kelengyék megbízható jutányos árban.**

Férfi osztály.

Legdivatosabb **nemezkalapok, zsebendők, sétabotok, ernyők és nyakkendő különlegességek,** szolid minőségben és árban. — **Fehéreneműek** kitűnő szabásban. **Amerikai sárcipők, utazó plédok és kocsitakarók** dús választékban.

Lakberendezési osztály. **Csipke, tüll és kelme függönyök, asztal és ággyterítők, kerevet vetők s mindennemű szőnyegek és takarók verseny árakban.**

Szabott árak minden egyes cikken kiírva.

44. 4-5.

A keresztény magyar családok lapja az

ÉLET

szépirodalmi és kritikai HETILAP.

SZERKESZTI: **ANDOR JÓZSEF.**

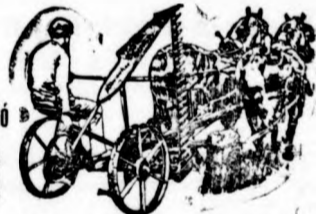
FŐMUNKATÁRSÁK: **Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR és SZEMERE GYÖRGY.**

Előfizetési ára:
Egész évre 20 K
Fél évre 10 K
Negyed évre 5 K
Egy hónapra 2 K

Az „ÉLET” kiadóhivatala: **BUDAPEST VIII., Szentkirályi-u. 28.**

Jó és megbízható aratógépet

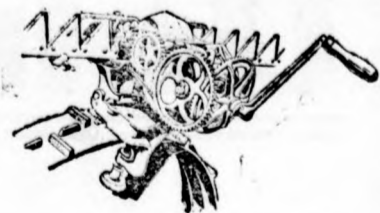
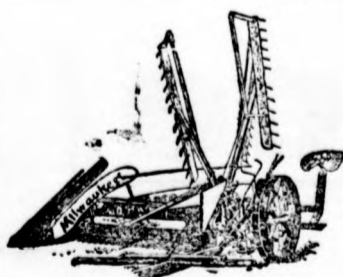
szívesen vásárol! a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee” kévekötő aratógép,
- „Milwaukee” marokrakó aratógép,
- „Milwaukee” fűkaszázó gép,
- „Milwaukee” aczélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee” köszőrülögép,

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismervé.

Figyeljék kívánatra ingyen és bérmentve.

Magbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

Mielőtt
Stomely-, Jeltalog- v. építési
KÖLCSÖN
írán! Intézkednek.
kérijen díjtalanul prospektust
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX., Lónyay-utca 7.
Telefon: Interurban
46-31.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Gombárik István

úri és női fodrász

Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelő higiénikusan berendezett

díszes úri és női fodrász-termét.

Végez és raktáron tart mindennemű e szakmába vágó úri és női hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, loknikat, frufukát, egész és félpárokákat, hajfonatokat minden színben, női fésülést, haj- és szakálfestést, ugyszintén tyukszemvágást jutányos áron. 90. 47-50.

Vesz vágott és kifésült haját.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Minden előfizető a kiszolgáláshoz szükséges keféket, fésűket, hajport, bajuszkötőt, szivacsot s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kifésült hajból fonatokat, loknikat s egyéb hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Ugyanott egy fiú tanoncnak felvétetik.

Szolid és pontos kiszolgálás!

**Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző-
eladási hirdetés.**

A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticóla és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és esemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén **hazai sima és gyökeres vesszők** kerülnek nálunk ezen évben nagymenny- 141. 26-26. nyiségben eladásra.Badacsonyvidéki Szőlő-
telep kezelősége

Tapolca (a Balaton mellett).

Szabó Imre temetkezési vállalata Nyitrán.

Üzleti helyiség: Hid-utca I. sz. — Lakás: Hid-utca 2. sz. (saját ház).

Telefon szám 57.

50. 5-10.

Díszes üveges gyászkocsi.

Mindenkor nagy választék **sirkoszorukban, szalagokban** igen jutányos áron.**WEIGL ANTAL** PAPI ÉS POLGÁRI
SZABÓ NYITRÁN.

2. 15-52.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint **férfiszabó-műhelyét,**

melyben egy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, úgymint téli és nyári öltözeteket, felöltőket, reverendákat, címádkákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

NYITRA, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 15. SZÁM.

94. 48-52.

Ezen jelzéssel ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-**gépek** árusítatnak.

Ezen jelzéssel ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-**gépek** árusítatnak.

Óvjuk ezennel vevőinket leghatározottabban oly gépektől, melyek más kereskedők által „Eredeti Singer” név alatt ajánlatnak. Miután mi gépünket soh'sem adjuk kereskedőknek, a más oldalról ajánlott „Eredeti Singer” gépek csak régi, használt, harmadik kézből beszerzett varrógépek lehetnek, melyekért nem garantálunk és az esetleges pótrészeket nem szállítunk.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!**Delice**

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

1. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.